

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

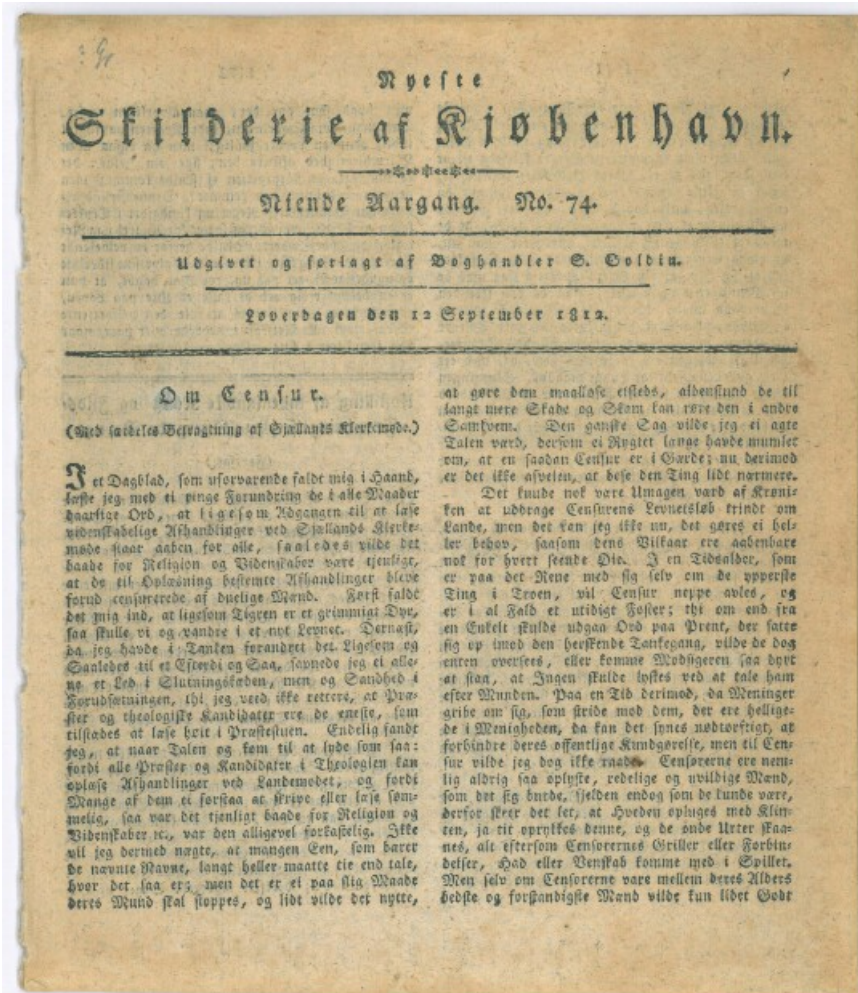
Titel: Om Censur. (Med særdeles Betragtning af Sjællands Klerkemøde.)

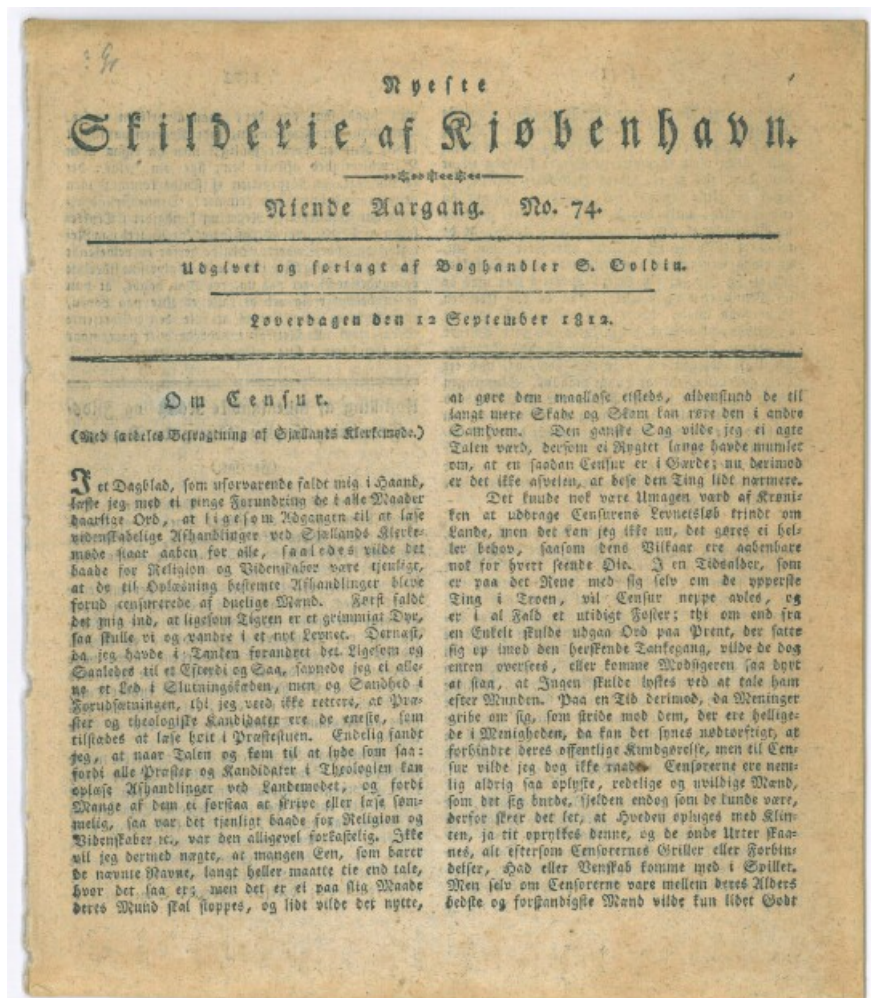
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Censur. (Med særdeles Betragtning af Sjællands Klerkemøde.)", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1169. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1812_187-txt-shoot-idm104/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Nyeste

Skilderie af Kiøbenhavn.

Niende Aargang. No. 74.

Udgivet og forlagt af Bøghandler E. Goldin.

Torsdagen den 12 September 1812.

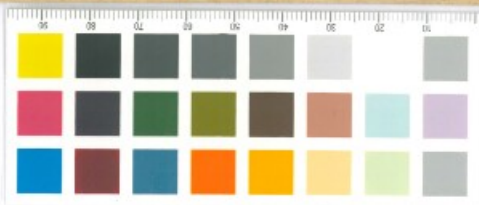
Om Censur.

(Sied lærdes Betragtning af Sjældants Klerikere.)

I et Dagblad, som usforvarende faldt mig i Haand, løste jeg med et par Ord forundring de i alle Maader haarde Ord, at i et saadan Afsagnen til at lase videnskabelige Afhandlinger ved Sjældants Klerikere skulde staae uden for alle, saaledes vilde det haade for Religion og Videnskabers store tjenste, at de til Oplysning bestemte Afhandlinger blev forud censurerede af diocleske Mænd. Heri faldt det mig ind, at ligesom Lygen er et grimmigt Dyr, saa skulde vi og vandre i et nyt Levnet. Dernæst, da jeg havde i Tanken forandret det Ugletem og Saaledes til et Gjørde og Saa, saavnd jeg et alle og et Led i Slutningsordenen, men og Sandhed i Forbudningen, thi jeg ved ikke rettere, at Præster og theologiske Kandidater ere de eneste, som tillades at lase her i Præstestuen. Endelig sandt jeg, at naar Taler og kom til at lyde som saa: fordi alle Præster og Kandidater i Theologien kan oplase Afhandlinger ved Landmødet, og fordi Mængde af dem er forfædte af Kribe eller lase sommelig, saa var det tjenstlig haade for Religion og Videnskabers, var den alligevel forfædlig. Ikke vil jeg dermed nægte, at mangen Ven, som bærer de navnte Haare, langt heller maatte tie end tale, hvor det saa ers, men det er et paa sig Maade deres Mund skal stoppes, og lidt vilde det nytte,

at gøre dem maallase esteds, aldensund de til langt mere Skade og Skam kan røre den i andre Samfund. Den ganske Dag vilde jeg et agte Taleren ved, derom et Høgtet lange havde nummer om, at en saadan Censur er i Gørde; nu derimod er det ikke afslut, at lese den Ting lidt nærmere.

Det kunde nok være Umagen ved af Kroniken at uddrage Censurens Levnetsløb frinde om Lande, men det kan jeg ikke nu, det gøres et belter kkeov, saasom dens Vilkaar ere aabenbare nok for hvert stende Dia. I en Tidstid, som er paa det Næne med sig selv om de ypperste Ting i Treen, vil Censur neppe avles, og er i at fald et utidigt Høst; thi om end fra en Enkelt skulde udgaae Ord paa Print, der satte sig op imod den herfænde Tansgang, vilde de dog enten overføres, eller komme Medhjæleen saa dygt at sja, at Ingen skulde lystes ved at tale ham efter Munden. Paa en Tid derimod, da Meninger gibe om sig, som stride mod dem, der ere helligede i Menigheden, da kan det synes nødvendigt, at forbinde deres offentlige Kundgørelse, men til Censur vilde jeg dog ikke raade. Censorerne ere nemlig aldrig saa oplyste, redelige og uvildige Mænd, som det sig kunde. Helden endog som de kunde være, derfor stier det ser, at Hveden opluges med Klitten, ja tit oprulkes denne, og de onde Ureter faanes, alt efter som Censorerne Givler eller Forbindeleser, Had eller Venstas komme med i Spillet. Men selv om Censorerne vare mellem deres Alders bedste og forstandigste Mænd vilde kun lidt Gødt

udrettes, thi Meningerne om Menneskets væsentligste Anliggender udgaa ingenlunde fra en enkelt Mand, de ere ei frugt paa Videns Træ og finde ei Neds kald, uden naar Gæmterne alle ere faldne til at have dem, saa at en Albers Ordbrøder kun udfige, hvad de fleste længe efter at høre; tvings da end Præsten, taler dog Tunges, og snart vilde de ny Meninger i Len vinde saadan Stærke, at de med et tilsvingne sig Ordet. Det antog Man nu, at ogsaa Censorerne høre til deres Tid, da følger det af sig selv, at om de end oprigtig staa med de ny Meninger i visse Dele, staa de dog ikke den Tankegang imod, hvoraf disse Meninger sørgelig udspiringe, kunde ei heller luffe det store Talerør for denne, uden at undertrykke Mandes Skrifter, der i Hovedsagen ere enige med dem, og, med eet Ord, gøre den offentlige Tunge maaltøs. Censureringen bliver da, at en saadan Censur var et Vidnesbørd om, at Man søler sig for svag til at modstaa den indbrubende Strøm, og ved at opstaa denne Dømming tilløber Man sig en fort Seilstand, hvorunder Gæsten voger, da den glemmes, de ny Meninger stærkes daglig, og Stridsmandene for de gamle seve ind eller jove hen.

Betrægt vi nu vor Tid, da maa vi tilstaa, at kemelte Censur aldrig kunde være mere indvendig end nu. Censorer, der ei lode Andet komms frem end hvad der var agte kristelig, vilde neppe findes i Landene, thi selv de fleste overlevne Kristnes Tankegang er i mange Stykker blevet saare ukristelig, og fandtes de, som Præsterne til at staa stille, en aandelig Dødsjov eller en voldsem Væring blev følgen. Doges derimod, som rimeligt maa findes paa de fleste Stæder, ukristne til Censorer, da kunde Man vel haabe, at dette vilde befordre Kristendommens Seier, istedenfor dens Undergang, men Saadant kan jo ei være en ukristelig Regerings Dnske, og den kristelige kan ikke bruge et saadant Midde.

Skal da en velskænkende Regering taale, at Meninger udbredes, som svækkes Folkets Lydighed og Kærlighed, angribe Kristendommen, og spore eller undergrave Dydens Grundfæmninger? Laas maa den alle de skjulte Ansald, Alle hvad der ikke aabenlyst drøner i Strid mod Gud, Hans Ord og Bud,

men hvad som gør det, maa alvorligen revses. Den maa, som Saarløgen, lade Kræften uanfægtet indtil Knuden vorder lønlig, men da ogsaa uden Varmhjertighed afføre den; sig som Jesus: det er umuligt, at Forargelsen ei skalde komme; men vi ham, ved hvem den kommer! Denne Grundsaetning har Danmarks Regering kundgjort i Trykkeloven af 1799, hvor Straf sættes for Aarsk og Religion og gode Sæder. Skulde derfor en velbetende Forfatter vækkelig have i Sinde at udgive sine lidelige og ugudelige Væger paa ny, for Man haabe, at han enten betænker sig ved at fæste et Die paa Boven, eller kommer til advortes at føle den velskænkende Straf, som alle Herkæmne nedbøde over ham, naar han fremturer i sine affættelige Idretter.

Udstilling af indenlandske Kunst- og Hids Frembringelser, paa Østergade No. 14.

(Fortsat.)

For Enden af Sælen er en Balsstrabe. Der saae blandt andet et kostbart Erebord af Vandholts. Der findes iffto i Catalogen. For Stadsdamerne i Hovedstaden er det maalket hensigtsmæssigt; det forekommer mig ellers, som om der er formægt sammenpaffet i et. Ugefor det midterste Vord findes et Uhr af Jens Johansen i Esbjerg, der stiller 33 forskjellige Stykker. Naar jeg var rig Mand vilde jeg indrette en Heststald Udstillingsstald, og da skulle alle Vordene saaledes være indbegne; thi det er skændigt at see hvoelede mange Venner have Fingrene paa enhver Ting, naaget man kan see paa dem, at de hvoelede selv staae at behøve Ting eller have Lyf at lise den.

Yderst paa det midterste Vord tilskræker nogle kunstig fæde Skof af en indrukket Matros alles, selve Skomageres Opmarksomhed. Sagen er nok den, at den ene er fæet over en vaad Sandstaf og en anden paa en Bæk, som har bestaaet af flere Stykker, som siden ere udvillede af en lille Kæbning. Ved Siden af Skoen findes et komplet Drejerlad med matematisk Delningskæbe o. s. v. af Behrens; deretter laagerede Sager af Ols

udrætted, thi Meningerne om Menneskets væsentligste Anliggender udgaa ingenlunde fra en enkelt Mand, de ere ei fritagte paa Videns Træ og finde ei Meddehold, uden naar Gæmterne alle ere faldne til at have dem, saa at en Alboes Ordbrøder kun udfige, hvad de fleste længe efter at høre; tvings da end Præsten, taler dog Tungens, og snart vilde de ny Meninger i Len vinde saadan Stærke, at de med et tilsvingne sig Ordet. Det antog Man nu, at ogsaa Censorerne høre til deres Tid, da følger det af sig selv, at om de end oprigtig staa med de ny Meninger i visse Dele, staa de dog ikke den Tankegang imod, hvoraf disse Meninger sørgelig udspiringe, kunde ei heller luffe det store Talerør for denne, uden at undertrykke Mandes Skrifter, der i Hovedsagen ere enige med dem, og, med eet Ord, gøre den offentlige Tunge maaltøs. Censureringen bliver da, at en saadan Censur var et Vidnesbørd om, at Man søler sig for svag til at modstaa den indbrubende Strøm, og ved at opstaa denne Dømmning tilløber Man sig en fort Stillsand, hvorunder Gæsten voger, da den glemmes, de ny Meninger stærkes daglig, og Stridsmandene for de gamle seve ind eller jove hen.

Betrægt vi nu vor Tid, da maa vi tilstaa, at kemeltede Censur aldrig kunde være mere nødvendig end nu. Censurer, der ei lode Andet komms frem end hvad der var agte kristelig, vilde neppe findes i Landene, thi selv de fleste overlevne Kristnes Tankegang er i mange Stykker blevet saare utristelig, og faandede de, som Præsterne til at staa stille, en aandelig Dødsjov eller en voldsem Væring blev følgen. Doges derimod, som rimeligh maas findes paa de fleste Steder, utristene til Censurer, da kunde Man vel haabe, at dette vilde befordre Kristendommens Seier, isædesfor dens Undergang, men Saadant kan jo ei være en utristelig Regerings Dnske, og den kristelige kan ikke bruge et saadant Midde.

Skal da en velskænkende Regering taale, at Meninger udbredes, som svækkes Folkets Lydighed og Kærlighed, angribe Kristendommen, og spore eller undergrave Dydens Grundfæmninger? Laas maa den alle de skjulte Ansald, Alle hvad der ikke aabenlyst drager i Strid mod Gud, Hans Ord og Bud,

men hvad som gør det, maa alvorligen revses. Den maa, som Saarlogen, lade Kræften uanfægtet indtil Knuden vorder løstlig, men da ogsaa uden Varmhjertighed afføre den; sig som Jesus: det er umuligt, at Forargelsen ei skalde komme; men vi ham, ved hvem den kommer! Denne Grundsaening har Danmarks Regering kundgjort i Trykkeloven af 1799, hvor Straf sættes for Aarsk og Religion og gode Sæder. Skulde derfor en velbeholdende Forfatter vækkelig have i Sinde at udgive sine lidelige og ugudelige Væger paa ny, for Man haabe, at han enten betænker sig ved at fæste et Die paa Boven, eller kommer til advortes at føle den velskænkende Straf, som alle Herkæmne nedbøde over ham, naar han fremturer i sine affættelige Idretter.

Udstilling af indenlandske Kunst og Gilder Frembringelser, paa Østergade No. 14.

(Fortsat.)

For Enden af Salen er en Balsstræbe. Der staaer blandt andet et kostbart Erebord af Vandholts. Der findes iffto i Catalogen. For Stadsdamernes i Hovedsagen er det maalket hensigtsmæssigt; det forekommer mig ellers, som om der er formæget sammenpakkert i et. Ugefor det midterste Vord findes et Uhr af Jens Johansen i Esbjerg, der stiller 33 forskjellige Stykker. Naar jeg var rig Mand vilde jeg indrette en Heststald Udstillingsstald, og da skulle alle Vordene saaledes være indbegne; thi det er skændigt at see hvoelede mange Venner have Fingrene paa enhver Ting, naaget man kan see paa dem, at de hvoelede selv staae at bekomme Tingen eller have Lyf at lise den.

Yderst paa det midterste Vord tiltrækker nogle kunstig fæde Skos af en indrukket Matros alle, selve Skomagerens Opmarksomhed. Sagen er nok den, at den ene er fæet over en vaad Sandstaf og en anden paa en Bæst, som har bestaaet af flere Stykker, som siden ere udvillede af en lille Kæbning. Ved Siden af Skoen findes et komplet Drejerlad med matematisk Delningskæbe o. s. v. af Behrens; dertil ligger de Sager af O.

N y e s t e
Skilderie af Kjøbenhavn.

Niende Aargang. No. 75.

Udgivet og forlagt af Boghandler E. Seldin.

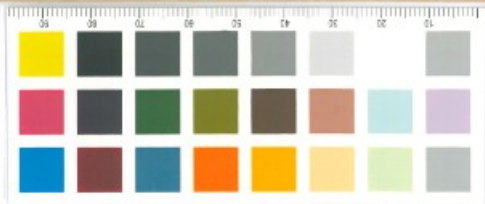
Fredeagen den 15 September 1812.

Om Censur.

Med særdeles Betragtning af Christianis Klerkemøde.
(Udtæningen af det i forrige Nummer afgubte Brev.)

Hvo, som har betænkt dette, maa vist høiligt indres over, at i en Tid som den nuværende og i et Land som Danmark, som blev raadet til en Censur ved Landemødet, som Noget, der skulde være gavnligt for Religion og Videnskab; i et Land, hvor Man uden Censur kan lade deres prænter hvad Man vil, skulde Ordene censureres for de udgik af Munde; skulde Man frygte for dens Virkning paa hølærte Mænd; hvor Alle talte frit, skulde Præster være de, hvis Mund til Religionens og Videnskabens Tærv skulde hindres! Noget mere Taalmodig, noget mere Kærlig eller og Udfælsfulde lader sig ikke tænke. Var det virkelig kommet saavidt, at Religion og Videnskab maatte frygte for hvad der taltes aabenbar af og imellem Præster, da kunde baade Moder og Døtre lige saagode strax se sig om anden Leilighed, thi i det Land vare de husvilde, taltes de end ikke for nær, saa glemtes de, og det er dog af Alt det Værste. Dog, Gud ske Lov! saavidt er det endnu ikke kommet i Danmark, det er ikke engang kommet saalænge, som jeg engang halv hovmodig og halv misnemdig tænkte, baade Kristendom og Videnskab har i den bedste Kirke sine tre Venner og Tals-

mand, vist nok ere de ingenlunde enten saa mange, saa nidkære, eller saa fremfærdige, som det bestaa var at ønske; men med Guds Hjælp vil haade Tallet og Mødet daglig være, og hvad skal Man da domme om et Raad, som, naar det fulkædet, maatte fuldkædet den opprørske Indretning til Religion og Videnskabligheds Fremme, der i mange Aar er gjort, thi saaledes maa Man vel med Rette kalde det Klerkemøde, hvor det levende Ord indfætted i sin tabte Ret, hvor Præster samles for at opgive, opvarme og styrke hinanden i de ende Dage. Vist nok kan der findes Entsette af de udhygige eller vanvittige Medlemmer, som trænge sig frem og lade deres Ræst høre; men hvad skaber det? enten ere Præsterne heirevne af Tidens Strøm, og da er der Intet at råde men vel at vinde, eller de have knæet den imod, hvor den druse sig stærkest, og da lade de sig vist ei drive som Bølger af en Vind, som blæser der, hvor Luther og Drogenbagen med de hølærte Mænd fra Palladius til Halle saa malsede for deres Dine. Kommer Noget med Snak eller Tant, da kan han jo let i al Ansændighed werde hilst saa, at han ei tiere skal lystes ved at gøre Bold paa Gudsfolks Dren. Kan fer at Dette des visere kunde se og fer at vigtige Spørgsmaal kunde yderligere afhandles, maatte Man vel ønske, at det efter en Afhaandlig Væning stod enhver fælt for i ordenlig Samtale at gøre sin Indvending. Herved hørskrammedes Stumperen, men ei Den, der alvorlig troede han havde Noget at sige, herved nattedes Udskillige, som vil galde i Menigheden, til at aabenbare deres Hjerters Tanker.

Nyeste
Skilderie af Kjøbenhavn.

Niende Aargang. No. 75.

Udgivet og forlagt af Boghandler E. Seldin.

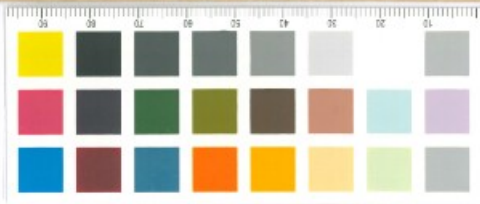
Tirsdagen den 15 September 1812.

Om Censur.

Med særdeles Betragtning af Christianis Klerikere.
(Udtæningen af det i forrige Nummer afgubte Brev.)

Hvo, som har betænkt dette, maa vist høiligt indres over, at i en Tid som den nuværende og i et Land som Danmark, som blev raadet til en Censur ved Landemødet, som Noget, der skulde være gavnligt for Religion og Videnskab; i et Land, hvor Man uden Censur kan lade deres prænte hvad Man vil, skulde Ordene censureres for de udgik af Munde; skulde Man frygte for dens Virkning paa hølærte Mænd; hvor Alle talte frit, skulde Præster være de, hvis Mund til Religionens og Videnskabens Tærv skulde hindres! Noget mere Taalmodig, noget mere Kærlig og Udfælsfuld lader sig ikke tænke. Var det virkelig kommet saavidt, at Religion og Videnskab maatte frygte for hvad der taltes aabenbar af og imellem Præster, da kunde baade Moder og Døtre lige saagode strax se sig om anden Leilighed, thi i det Land vare de husvilde, taltes de end ikke for nær, saa glemtes de, og det er dog af Alt det Værste. Dog, Gud ske Lov! saavidt er det endnu ikke kommet i Danmark, det er ikke engang kommet saalænge, som jeg engang halv hovmodig og halv misnemdig tænkte, baade Kristendom og Videnskab har i den bedste Kirke sine tre Venner og Tals-

mand, vist nok ere de ingenlunde enten saa mange, saa nidkære, eller saa frimodige, som det besta var at ønske; men med Guds Hjælp vil haade Tallet og Mødet daglig vore, og hvad skal Man da domme om et Raad, som naar det fulkædet, maatte fuldkædet den opprørske Indretning til Religion og Videnskabligheds Fremme, der i mange Aar er gjort, thi saaledes maa Man vel med Rette kalde det Klerikere, hvor der levende Ord indfættets i sin tabte Ret, hvor Præster samles for at opføre, opvarme og styrke hinanden i de ende Dage. Vist nok kan der findes Entsette af de udhygige eller vanvittige Medlemmer, som trænge sig frem og lade deres Ræst høre; men hvad skaber det? enten ere Præsterne heirevne af Tidens Strøm, og da er der Intet at råde men vel at vinde, eller de have knæet den imod, hvor den drusede størkest, og da lade de sig vist ei drive som Bølger af en Vind, som blæser der, hvor Luther og Drogenbagen med de hvirvordige Mænd fra Palladius til Halle saa malsede for deres Dine. Kommer Noget med Snak eller Tant, da kan han jo let i al Ansændighed vende hilet saa, at han ei tiere skal lystes ved at gøre Bold paa Gudsfolks Dren. Kan fer at Dette des visere kunde se og fer at vigtige Spørgsmaal kunde yderligere afhandles, maatte Man vel ønske, at det efter en Afhaandlig Væning stod enhver fælt for i ordenlig Samtale at gøre sin Indvending. Herved horkfrømmedes Stumperen, men ei Den, der alvorlig troede han havde Noget at sige, herved nattedes Udskillige, som vil galde i Menigheden, til at aabenbare deres Hjerters Tanker.

Bl Man sigt, at Saabant blev for vidtskiftig, da svaret jeg, at Duffoppen har baade Kald og Myndighed til at hude Taalighed, naar der findes usømmelig eller om Ord og ingen Ting, men først Seriden maandelig om de Stykker, som ere Menneget vigtige i Tid og Etighed, da ved jeg, at ingen Mand, som er beskrevet for sin og sine Brøders Vished i Treen og Haaber, vil lade sig Tiden falde lang, de Andre, lad dem fare! de have der Intet at gøre. For det første havde det vist ingen Nød, at Forhødsingerne skulde virkeligt blive langvarige, men kem en saadan Tid, da kunde de og gerne holde op, da havde Indretningen udvirket hvad den skulde, og Kamperne fandt nok hinanden i aaben Mark.

Dette er en Censur, som kan tilcandes, ikke den anden, som vilde, om muligt, tvale Alt. Adskillige, som burde tale, vide frempe sig ved at mestres af en Enkelt, uden at kunne tage til Genmæle, ledes ved et Arbejde, som maaske blev forsvaavid omkost, finde en Lindskjoldning for den Trevendte og Mennekestyrer, som i denne Vantroens Tidsalder er ei sjelden hoo de overblevne Kvindes Adskillige, som seent bleve færdige, og hvis Mest uerop da burde heres, holdtes borte, og for at Mødet ei skulde blive ganske maalløst, maatte Man da lade dem tale, som af sinaarvun forfængelighed oplode Munden til Snak og Bravl. Alt Dette vilde ske, naar ogsaa Censurerne vare de mest oplyste og skiklige, men hem der end læstes til dette haade vanfælsige og brydjomme Kald, vilde der altid blive Nogen, og maaske meget med det paa deres Doms at udvæite, og hvad blev den rimelige Følge?

Et Svaret om Censur falder ganske anderledes ud, naar der spørges om de Afhødsinger, paa hvilke Landemodet skjelum trækker sit Etal ved at udgibe dem, vilde jeg ikke evnans ointale, dersom jeg ei med det Samme vilde anmerke, at her en langt strengere Censur burde finde Sted.

Saaledes har ja da berøvid fremlagt men, maaske ubevendige men ei ugrundede Indsigelse i en Sag, der ei kan være nogen dansk Ven af Religion og Videnskaber sigsigstia. For min egen Stokk er det vidtelig ikke, thi Kristendom maa blive forbuden, førnd en Censur med Ret kan hude mig tie, og gør han det alligevel, skal vi derom nappes saa den første Gang, at han vel betænker

sig den anden; men skulde end Ordet toges fra mig, er jeg dog rolig, thi kun Gud ved hvor min Tale kan være gavnlig, og der er han magtig til at oplade mig Døren, om saa hele Helvede stod i Veien. Han, hvis Dte er over Mennekestens Døen, vil ogsaa i denne Sag spre Alt til sin Ere og Sandhedens Fremgang, og jeg tør haabe, at den Mand, der plantede Træet, vil, efter Løne, vage over det, saa det ei undergraves i den unge Alder; lad end nogle Krugter være ermsfulde og vantroune; de falde af og trædes under Fødder, nogle vil dog være og mednes til Bedrøvelselse og Glæde paa den tunge Vandring.

N. F. S. Grundtvig.

Inden og udenlandske Efterretninger.

Indenlandske Efterretninger.

Kammerraad og Cancellisekretair Feddersten har, solgt Gaarden No. 157 i Analiegaden til Grosserer Holstet for 100.000 Rdlr.

Et practisk Brev med Hjelands Naastand i sin Køn at forlange Livet, at man ikke vil finde, at nogen Krabbling eller noget vanføret Menneke opnaaer en meget høi Alder, er en Mand i Scrittylef Sogn i Jylland, almindelig kaldet Søren Koenand. Nogen denne Mand altid har været en Krabbling med Hvide Hæen, fuldre han dog sidde St. Hans Dag sic 100de Aar, og hvad som mere er, han har endog fundet en tre Ledagerinde paa Livets Bani, der er 80 Aar gammel. Begge ere Almisselemmer.

Overretten i Gøtting har under d. 18 Aag. ladet kjenndgjøre, at i Folge en Begjering fra det kongelige Gesandtskab i Wien, paalægges alle som Haandværksfænde udenlands vandrende Kønsl. Underfartere som Vilge, at forjone sig foruden Kundschafter med Beviser fra indenlandske Kirche-ritreiter eller Dvrigshedens Leutheater, for at kunne legitimer sig som Kønsl. Underfartere og erholde de Kønsl. Gesandtskabets Beskræftelsesbeviser.

Hr. Pastor Borgeland har udgivet et Digt, under Titel: Slaget ved Rungver.

Naar man kjøber en Hjerding Emor hos en Holstecns Slipper, pleier han at veie den, og hvad den udgjør meer end 4 Lpd., maa Kjøderen betale

Bl Man sigt, at Saabant blev for vidtskiftig, da svaret jeg, at Duffoppen har baade Kald og Myndighed til at hude Taaehed, naar der findes usømmelig eller om Ord og ingen Ting, men først Seriden maandelig om de Stykker, som ere Menneget vigtige i Tid og Etighed, da ved jeg, at ingen Mand, som er beskrevet for sin og sine Brøders Vished i Treen og Haaber, vil lade sig Tiden falde lang, de Andre, lad dem fare! de have der Løst at gøre. For det første havde det vist ingen Nød, at Forhødsingerne skulde virkeligt blive langvarige, men kom en saadan Tid, da kunde de og gerne holde op, da havde Indretningen udvirket hvad den skulde, og Kampene fandt nok hinanden i aaben Mark.

Dette er en Censur, som kan tiltaendes, ikke den anden, som vilde, om muligt, tvale Alt. Adskillige, som burde tale, vide frempe sig ved at mestres af en Enkelt, uden at kunne tage til Genmæle, ledes ved et Arbejde, som maatte blev forsvaude omkost, finde en Lindskjoldning for den Trevendte og Mennegetræng, som i denne Vantroens Tidsalder er ei sjelden hode de overblevne Kvindes Adskillige, som seent bleve færdige, og hvis Mest værd da burde heres, holdes borte, og for at Mødet ei skulde blive ganske maalløst, maatte Man da lade dem tale, som af sinaarvorn forfængelighed oplode Munden til Snak og Bravl. Alt Dette vilde ske, naar ogsaa Censurerne vare de mest oplyste og skiklige, men hvem der end læstes til dette haade vanfælske og brydjomme Kald, vide der altid blive Nogen, og maatte meget med det deres Doms at udvæite, og hvad blev den rimelige Følge?

Et Svaret om Censur falder ganske anderledes ud, naar der spørges om de Afhænginger, paa hvilke Landemodet skjelum trækker sit Etal ved at udgibe dem, vilde jeg ikke evnans ointale, dersom jeg ei med det Samme vilde anmerke, at her en langt strengere Censur burde finde Sted.

Saaledes har jeg da berøvet fremlagt men, maatte maabvendige men ei ugrundede Indsigelse i en Sag, der ei kan være nogen dansk Ven af Religion og Videnskaber siggesidst. For min egen Stolt er det vidtelig ikke, thi Kristendom maa blive forbuden, førend en Censur med Ret kan hude mig tie, og gør han det alligevel, skal vi derom nappes saa den første Gang, at han vel betænker

sig den anden; men skulde end Ordet toges fra mig, er jeg dog rolig, thi kun Gud ved hvor min Tale kan være gavnlig, og der er han magtig til at oplade mig Døren, om saa hele Helvede stod i Veien. Han, hvis Dø er over Mennegets Dørn, vil ogsaa i denne Sag spre Alt til sin Ere og Sandhedens Fremgang, og jeg tør haabe, at den Mand, der plantede Træet, vil, efter Løns, vage over det, saa det ei undergraves i den unge Alder; lad end nogle Krugter være ermsfulde og vantroune; de falde af og trædes under Fødder, nogle vil dog være og mednes til Bedrøvelse og Glæde paa den tunge Vandring.

N. F. S. Grundtvig.

Inden- og udenlandske Efterretninger.

Indenlandske Efterretninger.

Kammeraad og Cancellisekretair Heddersten har, enligt Gaarden No. 157 i Anstalgaden til Grosserer Høstet for 100.000 Rdlr.

Et practisk Brev med Hjelands Naastand i sin Køn at forlange Livet, at man ikke vil finde, at nogen Krabbling eller noget vanføret Menneke opnaaer en meget høi Alder, er en Mand i Scrityløf Sogn i Jylland, almindelig kaldet Søren Koenand. Nogen denne Mand altid har været en Krabbling med Hvide Høer, fuldre han dog sidde St. Hans Dag sic 100de Aar, og hvad som mere er, han har endog fundet en tre Ledagerinde paa Livets Bani, der er 80 Aar gammel. Begge ere Almisselemmer.

Overretten i Gøtting har under d. 18 Aag. ladet kjenndgjøre, at i Folge en Begjering fra det kongelige Gesandtskab i Wien, paalagdes alle som Haandværksvøende udenlands vandrende Kønsl. Underaartere som Vilge, at forjone sig foruden Kundschafter med Beviser fra indenlandske Kirche-ritreter eller Dvrigsheds-Lertheater, for at kunne legitimer sig som Kønsl. Underaartere og erholde de Kønsl. Gesandtskabets Beskræftelsesbeviser.

Hr. Pastor Borgeland har udgivet et Digt, under Titel: Slaget ved Rungver.

Naar man kjøber en Hjerding Emor hos en Holstecns Slipper, pleter han at veie den, og hvad den udgjør meer end 4 Lpd., maa Kjøderen betale

